

Bemærkninger til forslaget

Der har gennem længere tid været kritik af, at nogle kommuner i visse tilfælde ikke udbetaler de ydelser, de er forpligtede til, og at andre kommuner udbetaler mere, end de er forpligtede til, og mere, end lovgivningen giver mulighed for.

Mandag den 17. januar 2000 bragte TV 2 en udsendelse, hvor det efter forslagsstillernes opfattelse blev dokumenteret, at en række socialrådgivere stort set er ligegladede med landets lovgivning og udbetaler, hvad de mener er rimeligt, og ikke, hvad lovgivningen foreskriver.

Det største problem er, at der tilsyneladende er en meget lav moral i kommunerne i forhold til at sikre, at lovgivningen bliver overholdt. Det næste problem er, at udbetalingerne unødigt belaster de offentlige budgetter. Det er ikke kun kommunerne, der lider et tab, men også amterne og staten, idet der på mange sociale ydelser er en eller anden form for refusion fra enten amterne eller staten. Er pengene først udbetalt, er det næsten umuligt at få dem tilbage igen.

Samtidig har der været tilfælde, hvor især pensionister ikke har fået de ydelser, de er berettigede til.

Hvert år udbetaler det offentlige mere end 100 mia. kr. i sociale ydelser. Det er mere end 25 procent af de penge, danskerne hvert år betaler i skat. Hvor der kan få hjælp, og hvor meget de kan få, bliver afgjort i kommunernes socialforvaltninger, hvor socialrådgiverne skal kontrollere, at borgerne får den hjælp, de har ret til - og ikke mere. Det til trods ved socialrådgiverne, at nogle klienter har begået socialt bedrageri, men de gør intet ved det - selv om det er deres pligt. Denne tilsyneladende tendens til, at socialrådgiverne blæser landets lovgivning et langt stykke, kan naturligvis ikke blive ved med at gå. Derfor er det forslagsstillernes opfattelse, at der skal ses nærmere på kommunernes administration.

Når forslagsstillerne har valgt Rigsrevisionen, skyldes det dels dens ekspertise i at foretage kritisk finansiel og forvaltningsrevision, dels at Rigsrevisionen har muligheden, i det omfang staten yder kommunerne refusion for alle eller en del af kommunernes udgif-

ter vedrørende visse ydelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997 om revisionen af statens regnskaber m.m. § 5.

Sigtet med en kritisk revision skal være at afdække, om de forhold, der kom frem i tv-udsendelsen, er repræsentative for kommunerne som helhed, eller om der er tale om nogle enkeltstående tilfælde. Revisionen skal afdække to ting: om kommunerne i nogle tilfælde udbetaler mere, end der er dækning for i lovgivningen, og om kommunerne i andre tilfælde udbetaler mindre, end de er forpligtede til.

Rigsrevisionens afdækning forelægges Folketinget, som så efterfølgende må foretage det nødvendige for at sikre, at kommunerne i fremtiden højner moralen, og at lovgivningen i alle tilfælde overholdes. I den sammenhæng er den afgørende forudsætning, at alle i den kommunale forvaltning nøje holder øje med, at lovgivningen overholdes, og at alle tager deres ansvar alvorligt.

I udsendelsen udtalte de interviewede medarbejdere i kommunerne generelt, at de ikke regnede lovgivningen for noget, og at de følte, at de var i deres gode ret til selv at foretage et skøn over, hvad og hvor meget der skulle udbetales i de enkelte tilfælde. Nedenfor er et udsnit af de udtalelser, der blev fremført i udsendelsen. Udtalelserne vidner om, at der er noget rivende galt i kommunerne, men inden der kan siges noget generelt om problemets omfang, er det væsentligt, at Rigsrevisionen foretager en kritisk revision af et repræsentativt antal kommuner, som forslagsstillerne mener skal være mindst 25 kommuner.

Udtalelser i relation til specifikke emner bragt i TV 2's udsendelse den 17. januar 2000:

Udsendelsen dokumenterede efter forslagsstillernes opfattelse, at socialrådgiverne i høj grad opfatter sig selv i rollen som »klientens advokat« over for systemet, og at de ikke uddannes til også at virke som kontrollanter.

En socialrådgiver og økonomisagsbehandler i Odense udtaler om kontrol: